

За звітний період переважали мінливі погодні умови, місцями випадали опади різної інтенсивності. Впродовж декади спостерігалось посилення вітру до рівня небезпечних та стихійних явищ. Агрометеорологічні умови для перезимівлі озимих зернових культур, багаторічних трав та плодкових насаджень - задовільні. Мінімальна температура ґрунту на глибині залягання вузла куціння опускалась до 0-1° морозу, що значно вище за розраховану критичну температуру вимерзання озимої пшениці, яка становить 10.7-11.4° морозу.

Через несприятливі для розвитку **мишоподібних гризунів** кліматичні умови (опади, перезволоження ґрунту, коливання добових температур) їх чисельність зменшилась. Популяція гризунів знаходилась у пригніченому стані та характеризувалась низькими показниками життєдіяльності. На посівах **озимих зернових** та **ріпаку** обліковували 1-3, осередково на окремих полях у крайових смугах Донецької, Київської та Херсонської областей до 5-7 кол./га. з 2-11 жилими норами. На 50-100% обстежених площ **багаторічних трав, садах, неорних землях**, полях після просапних культур мали місце 3-6, в осередках Київської та Миколаївської областей 7-10 жилих колоній на гектар.

Більшість слідів життєдіяльності мишоподібних гризунів спостерігалась по краях посівів озимої пшениці, біля лісосмуг, де нори не заливались талою водою.

Надалі розвиток мишоподібних гризунів залежатиме від погодно кліматичних умов, сприятливе поєднання яких зумовлюватиме збільшення чисельності та шкідливості ссавців. За середньодобової температури +5°C відновиться розмноження та переселення гризунів у посіви озимих зі скірт соломи, інших стацій. Посіви зі щільністю понад 3-5 колоній на гектар потребують захисту через внесення в жилі нори дозволених до використання родентицидів.

Сприятливі агрокліматичні умов звітнього періоду в південних, центральних, подекуди західних областях, переважно на добре розвинених посівах **озимих пшениці, ячменю та жита** стимулювали слабкий розвиток **борошнистої роси, септоріозу, корневих гнилей**, де збудники цих хвороб збереглися на 2-9% рослин.

Оздоровлення посівів забезпечується через обов'язкове ранньовесняне боронування впоперек рядків та регенеративне прикореневе підживлення азотними та іншими мінеральними добривами з додаванням мікроелементів. Також, для підвищення стійкості рослин до стресових умов, у період весняного куціння посіви озимої пшениці можна обприскувати рідкими комплексними добривами з вмістом мікро- й макроелементів та регуляторами росту.

На посівах **озимого ріпаку** Миколаївської області відмічений вихід **стеблового капустияного прихованохоботника**.

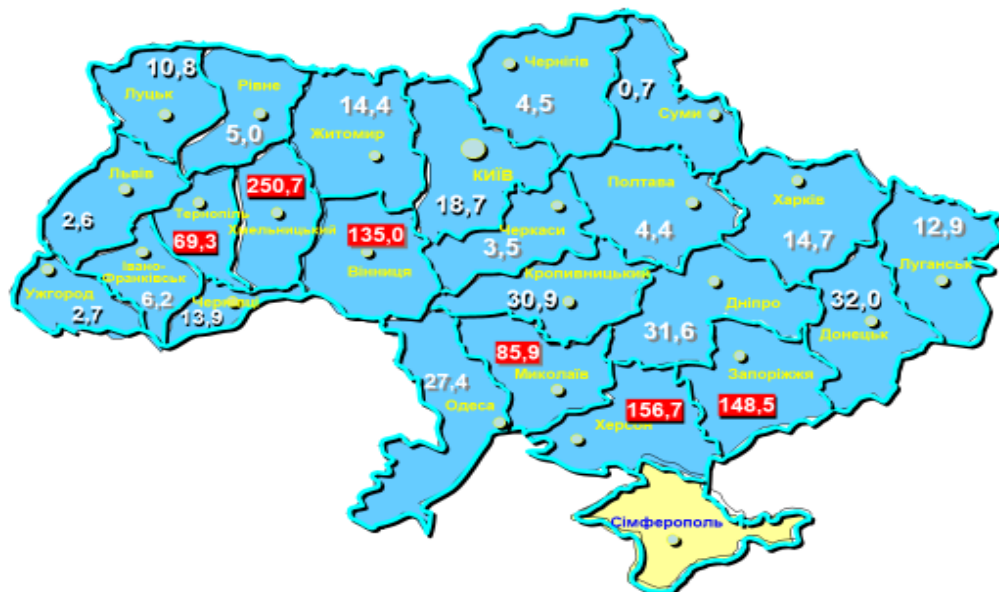
У Білозерському районі Херсонської області при проведенні обстежень відмічено початок харчування **хлібного туруна (жужелиці)** на посівах, розміщених по стерньовим попередникам.

Фітоекспертизою насіння *ярих зернових* та *зернобобових культур* встановлено зараженість його збудниками *альтернаріозу, гельмінтоспоріозу, фузаріозу, аскохітозу, бактеріозу, плісені* тощо в межах 1-6%, в окремих партіях Житомирської, Полтавської та Херсонської областей до 8-10%, що свідчить про обов'язкове оздоровлення насіння шляхом протруювання його за 2-3 тижні до сівби препаратами відповідного спектра фунгітоксичної дії та рівня захисної спроможності стосовно комплексу хвороб.

Перевіркою насінневого, продовольчого та фуражного зерна в зерносховищах усіх форм власності виявлено 82% його засміченого комірними шкідниками, зокрема **комірними довгоносиками, гороховим зерноїдом, кліщами** за чисельності 1-2 екз. на 1 кг виїмки. Тому контроль за станом збереження зерна та зернопродуктів варто проводити постійно і, в разі виявлення комірних шкідників, приступити до обеззаражування збіжжя через фумігацію дозволеними препаратами відповідно до діючих рекомендацій. В господарствах здійснюється фітосанітарний нагляд за посівами озимих зернових та ріпаку.

За оперативною інформацією про хід робіт із захисту рослин, наданою Головними управліннями Держпродспоживслужби в областях, **28 лютого 2020 року** обсяги проведених заходів захисту рослин від мишоподібних гризунів в областях становлять **1083** тис. га, з них озимих зернових культур оброблено **741** тис. га, озимого ріпаку – **257** тис. га. Порівняно з аналогічним минулорічним періодом спостерігається збільшення обсягів заходів захисту рослин від мишоподібних гризунів, передусім у Степу та Лісостепу, що зумовлено сприятливими погодними умовами для розвитку і розповсюдження цих шкідників в осінньо-зимовий період 2019-2020 років.

Оперативна інформація
про обсяги захисту сільгоспугідь від мишоподібних гризунів
в осінньо-зимовий період 2019-2020 рр., тис. га
28 лютого 2020 року

Найбільші обсяги заходів захисту сільгоспугідь від мишоподібних гризунів проведені в сільгоспугіддях Хмельницької (**250,7** тис. га), Херсонської (**156,7** тис. га), Запорізькій (**148,5** тис. га) та Вінницької (**135** тис. га) областей. Також значні обсяги заходів захисту рослин від цих шкідників

здійснені в Миколаївській (**85,9** тис. га) і Тернопільській (**69,3** тис. га) областях. Найменші обсяги заходів захисту рослин від мишоподібних гризунів - в господарствах Сумської (**0,7** тис. га), Закарпатської (**2,7** тис. га) і Львівської (**2,6** тис. га) областей.

Хімічні засоби захисту рослин (родентициди) застосовано на площі близько **920** тис. га, біологічні – на площі близько **164** тис. га.

Заходи захисту рослин в посівах озимих культур урожаю поточного року, багаторічних насадженнях тощо за потреби продовжуються.

Поточна забезпеченість сільгосп підприємств засобами захисту рослин для проведення робіт із захисту посівів сільськогосподарських становить **50%** до їх потреби для проведення заходів захисту рослин у весняно-літній період 2020 року.